EPISTOLA

ANATOMICA, PROBLEMATICA

SEPTIMA.

Authore

JOHANNE HENRICO GRÆTZ,

Ad Virum Clarissimum

FREDERICUM RUYSCHIUM,

Med. Doct. Anatomiæ ac Botanices Professorem.

DE

Pia Matre, ejùsque Processibus.

AMSTELÆDAMI,
Apud JANSONIO-WAESBERGIOS, 1724.

Celeberrime & Experientiſſime vir,

Fautor æſtumatiſſime.

QUæ Nominis Tui celeberrimi fama mihi adhuc in Germania degenti tuum in Anatomicis indefeſſum ſtudium, atque inventorum præſtantiam patefecerat, animum meum ſimul occupaverat totum, ut abhinc nihil magis in votis habuerim, quam ut ea mihi olim contingeret felicitas, ut aſſiduis,quos pro cognitione Anatomica amplianda ſuſcipis, laboribus ipſe adeſſem præſens.Huic vero votorum meorum ſummæ felicem jam reſpondere eventum, ſummo meo emolumento experior, eoque nomine lætor quam maxime. Ab eo enim tempore,quo hiſce traditus terris exoptatiſſimam primo nactus fui occaſionem me Tibi commendandi, adeo pronum ſtatim tuum in me affectum deprehendi, ut citius me beneficiis innumeris à Te cumulatum,iisque tantum non obrutum ſentirem,quam plenarium tuum favorem demereri(ſi unquam illi demerendo par ſit virium mearum tenuitas)allaboraſſem.Quippe non ſolum nitidiſſimis tuis demonſtrationibus me intereſſe voluiſti,neque uberrimam mihi copiam, propriis viribus in cadaveribus humanis ſecandis aliquid moliendi, dediſſe ſatis favoris & beneficii Tibi viſum fuit, ſed ,qui eſt proniſſimus tuus ſtudiis meis inſerviendi animus, patentiſſimum mihi ad ædes tuas & Muſeum Anatomicum conceſſiſti aditum.

Atque in hoc quidem admiſſus, quoties oculorum aciem figo vel in ſceletorum eburneam albedinem;vel intueor accuratius cadaverum, feliciſſimo Balſamationis invento corruptioni exemptorum, vivaciſſimum colorem & obſequioſam flexibilitatem ;vel dum conſidero vaſa cujuſvis viſceris ſanguinea ad minutiſſimos uſque & microſcopiis tantum obvios ramos ſingulari artificio repleta& extricata;vel adſpicio corda humana, vaſorum ſuorum coronariorum rep-

 tatu

tatu in apricum posito superbientia, & Aortæ diramificationis viva imagine Authoribus nonnullis errorem, quem in ea delineanda commiserunt, enormem exprobrantia; vel, verbo denique, contemplor totum Microcosmum, quoad singula sua membra stupenda certe arte & immenso labore explicatum, toties lynceos mihi oculos, illis naturæ arcanis lustrandis solum sufficientes, denegatos esse summopere doleo. Spirant hæc omnia encheirises prorsus singulares & tantum non omnes Anatomicorum artes antecellentes, spectatoremque ingenuum in summam rapiunt admirationem, ringente licet malevolorum turba, quæ, cum hæc captu suo & artibus non assequatur, theonino rodit dente, vanidaque iræ & invidiæ tela in ea jaculatur.

Non sane cuncta hæc dignis prosequi encomiis in me suscipiam; opus enim molirer, cui ferendo humeros meos omnino impares agnosco, eoque magis laudibus illis supersedeo, cum inter raras animi tui dotes non ultimum locum modestiam occupare, illamque hisce facile offendi probe sciam. Quin potius mea in scribendo iterata audacia excusanda mihi venit. Veniam itaque des, quæso, flagranti meo sciendi desiderio & justæ curiositati, qua tua ad primas meas litteras responsione, humanitatis, favoris & eruditionis plena nondum in totum contentus, tuos rursus interpellare labores, tuamque clariorem informationem efflagitare ausus sum.

Cum enim nuper inter rariora tua præparata oculis meis subjiceres *Piam meningem*, quam tua solertia adeo accurate & circumspecte ex omnibus Cerebri & Cerebelli plicis & anfractibus protraxerat & separaverat, ut curioso prorsus spectaculo rugositates ejus superficiei interioris apparerent, miratus sum Authorum in illis investigandis incuriam. *Galenum*, *Vesalium*, *Riolanum*, *Veslingium*, *Bartholinum*, *Diemerbroekium*, *Willisium*, *Vieussens*, uno verbo omnes tam recentiores quam veteres si evolvat quis, altum omnino apud illos reperiet silentium de vero insinuationis piæ matris in substantiam cerebri modo & facie. Neque in ipsis Tabulis Anatomicis *D. Bidloi*, ex quibus tamen frustra multa sibi hactenus promiserunt plurimi, aliquid, quod ab aliis inculcatum sæpius non fuerit, deprehendi; sicco enim plane pede præterit ipse Author ea, quæ alii circa hanc materiam tacent, quæque Tua demum, Vir Celeberrime, nobis ostendit industria. Cujus quidem omnimodi omnium Authorum silentii rationem suppeditat ipsa illa hujus Meningis, secundum *Willisium*, *Vieussens*, ipsamque Autopsiam, profunda in cunctos cerebri

cerebri & cerebelli anfractus insinuatio atque immersio, ex quibus illam extrahere hactenus omnibus difficile, si non impossibile, *Willisio* vero *Anatom. Cerebri Cap. VII.* in cerebro bruti hominisque hydrope defuncti tantum opus possibile visum fuit.

Maxime igitur tuæ consules famæ, Vir Celeberrime, & eruditorum satisfacies curiositati, *si veram illam piæ Meningis tam cerebri quam cerebelli interstitia intrantis superficiem internam ejusque faciem & constitutionem* depictam & explicatam exhibeas.

Servet interim Te, Maximum rei Anatomicæ Ornamentum, Divinum Numen cum Dilectissimo & unico Filio, virtutum Paternarum strenuo æmulo & laborum tuorum socio assiduo, sospitem & incolumem ad seros usque annos, quo Vestris auspiciis abscondita Microcosmi mysteria patefiant. Ita animitus fovet

Celeberrimi Tui Nominis

Dab. è Museo Amstel. die
6 Septemb. A. 1696.

Cultor perpetuus, observantissimus

JOHANNES HENRICUS GRÆTZ.

FREDERICI RUYSCHII
RESPONSIO,

Ad Virum Expertissimum

D. JOHANNEM HENRICUM GRÆTZ.

In Epistolam ejus Anatomicam, Problematicam, de pia matre, ejusque processibus.

Experientissime Vir,

PRæter animum studiis meis addictissimum, tuam pariter in exarandis litteris promptitudinem singularem, ex Epistola VI. Septembr. mihi tradita intellexi. Vix enim mea ad primam tuam Responsio orbi erudito exposita fuit, quin mox denuo nova me & multo graviori petitione ad alia officia præstanda sollicitare volueris. Fateor equidem ultimum tuum desiderium adeo æquum esse atque humanum, ut morem ipsi gerere, petitisque tuis obtemperare omnino cogar, idque eo magis, cum non solum ad hoc officiorum genus sed & plura alia reddenda candor tuus & studium me obligent. Vereor autem, Experientissime Vir, ne, hoc cerebri & cerebelli tegmine à me exhibito, cerebrum ipsum curiositas tua sit arreptura, cum circa illud plurima à me videris demonstrata, prorsus diversa ab iis, quæ ab aliis haud infimi subsellii Authoribus tradita sunt. Hæc autem Tuæ humanitati reliquenda sunt, cui satis superque constat de multifariis meis occupationibus & indefesso eruditis inserviendi studio.

Cerebrum à Cerebello, quoad superficiei externæ figuram multum differre, nemo ignorat, qui vel Anatomiam è limine tantum salutavit: Cerebrum enim strictè dictum variis circumvolutionibus complicatur, quibus intestina mesenterio colligata, aut lactes Piscis Aselli majoris æmulari verè dixeris. Cerebelli vero substan-

ſtantiam parte exteriore tanquam è lamellis ſibi invicem appoſitis & adſitis conſtitutam eſſe, ab aliis jamdum ad nauſeam uſque inculcatum eſt. Tenuem meningem inter cerebri & cerebelli interſtitia ſeſe inſinuare, Te quidem recte monente, tritum quoque eſt, modus vero, quo hoc fieri crediderunt & ſcripſerunt hactenus Authores, autopſiæ nullatenus congruus eſt.

Non enim exiſtimandum, tali hoc fieri ritu, quali omentum inter circumvolutiones inteſtinorum demergitur, aut linteum, quod varios in ſinulos intruditur à nobis. Quippe illorum ſic ſane imminuitur longitudo & latitudo, quod tamen nullatenus in pia meninge obtinere, accuratius attendenti manifeſte apparebit. Clariſſime hoc patet ex eo, quod poſt ſeparationem caute à cerebro & cerebello factam illius magnitudo & extenſio non augeatur, quantumvis in anfractus ſe inſinuaverit, niſi ab undiquaque parte nexus illi fibrarum & vaſorum ope facti ſuſpenſa manu tollantur.

Videtur itaque mihi dicta *Pia Meninx* in omnes ſulcos & anfranctus proceſſus quoſdam demittere, ſimilem fere in modum, ac è duræ matris duplicatura proceſſus falciformis, ſinui longitudinali ſubjectus emergit, ita ut tot *Pia Mater* producat proceſſus, quot reperiantur anfractus, eoſque figura non quidem falciformes, ſed ſerpentino ductu repentes, quemadmodum repræſentat Tab 8. Fig. 4.

In Cerebelli interſtitia verò pari modo immergitur *Pia Meninx*, tot proceſſibus falciformibus, quot extant ſulci ſeu anfractus, ablataque illa & ſeparata jucundo omnino ſpectaculo exhibet Capitis papaveris albi loculamenta, ut videre eſt, Tab. 8. Fig. 1. & 2.

Plura ut hac vice addam, ſubſtrata materia, temporiſque penuria haud permittunt. Valere interim Te, vir Experientiſſime, ex animo precor:

Tuus omni ſtudio & affectu.

Amſtelod. Ao. 1696.
d. 28. Septembr.

FREDERICUS RUYSCHIUS.

TA-

TABULA OCTAVA.

QUatuor comprehendit Figuras, quarum PRIMA Piam Matrem, (A) Cerebellum amicientem repræſentat, idque è corpore juvenili; in ea tot nobis occurrunt proceſſus falciformes (C) quot reperiuntur anfractus in cerebello. Tota hæc membrana à Cerebello ſeparata liquori innatabat cum delinearetur; quod ideò factum, ut proceſſuum numerus eò diſtinctius oculos incurreret: conſiderandum ulterius hoſce proceſſus ab alluente liquore, cui innatabant, figuram falciformem non retinuiſſe, quod ideò figura SECUNDA indigitat. Vaſa Arterioſa adeò numeroſa par hanc membranam ſunt diſperſa, ut, ſi omnia hic repræſentaſſem, proceſſus falciformes prorſus obliteraſſem, ea propter ramulos duntaxat aliquot (B) à latere adjeci. D Indigitat breviſſimas, tenuiſſimas & numeroſiſſimas arteriolas è piæ matris facie interiore prodeuntes & ſpeciem muſci referentes, quod à nullo Anatomico hactenus obſervatum.

FIG. SECUNDA.

Unum ex proceſſibus falciformibus piæ matris, cerebellum inveſtientis demonſtrat, in eo quoque vaſculorum reptatus conſiderabilis oſtenditur.

FIG. TERTIA.

Piæ Matris cerebrum inveſtientis portionem cum ſuis Arteriolis exhibet, ubi notandum, proceſſus piæ matris, cerebrum inveſtientis, haud obtinere figuram falciformem, prout in cerebelli pia matre, verum enimverò ſerpentino modo repentem; à nexibus autem fibroſis & vaſculoſis diſſoluta eſt hæc piæ matris portio, & in planum expanſa, ut vaſorum reptatus exactiſſime pateret. Poſtremò quoque obſervandum in hac tertia figura, portionem piæ matris repræſentante, membranoſitatem minus à ſculptore eſſe expreſſam, id quod ſtudio factum, ne arteriolæ obliterarentur.

FIG. QUARTA.

Portionem piæ Matris (A) cerebrum inveſtientis, cum proceſſibus ſuis (B. B) inter circumvolutiones cerebri ſeſe inſinuantibus, & ſerpentino ductu repentibus, demonſtrat. Per hanc innumeræ Arteriæ (C) viſuntur diſperſæ, ſunt autem multis numeris plures in ſubjecto ipſo.

Tab. 8

Fig. 3

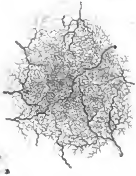

Fig. 2